

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/28/2021
Identifikačné číslo spisu:	2214010187
Dátum vydania rozhodnutia:	05.05.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:2214010187.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a členov senátu JUDr. Petra Kaňu a JUDr. Ivetty Macejkovej, PhD., LL.M. na neverejnom zasadnutí konanom 5. mája 2021 v Bratislave, v trestnej veci obvineného N. R. pre zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods.1 Trestného zákona, v jednočinnom súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods.1 Trestného zákona a iné, o dovolaní obvineného N. R., zastúpeného ustanovenou obhajkyňou JUDr. Evou Bubniakovou, advokátkou v Dunajskej Strede, proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 3To/139/2019 z 23. júna 2020, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 2T/52/2014 z 28. júna 2019, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného N. R. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 2T/52/2014 z 28. júna 2019, bol obvinený N. R. uznaný za vinného, v bode 1/ rozsudku, zo zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods.1 Trestného zákona, v jednočinnom súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods.1 Trestného zákona a v bode 2/ rozsudku, z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c) Trestného zákona na skutkovom základe, že:

v bode 1/

- „dňa 27. apríla 2013 v čase okolo 10,05 hod. v N. E. na ulici G., v obytnom bloku č. XXX/X, pristúpil k vchodovým dverám bytu č XX, obývané F. G. a jeho družkou A., nar. XX.X.XXXX a neoprávnene a bez právneho titulu vnikol do bytu a to tak, že po zazvonení sa cez poloootvorené vchodové dvere prihovril A., ktorá po ukončení rozhovoru dvere privrela, následne páchatel' bez použitia násillia, cez neuzamknuté vchodové dvere, vošiel do bytu, kde ho A. viackrát vyzvala na opustenie bytu, na čo však nereagoval, pričom v kuchyni stiahol dole svoje čierne športové nohavice a spodné prádlo a so svojím stoporeným pohlavným údom začal masturbovať a požadovať od A. orálny styk, čo ona odmietla, následne k nej pristúpil, chytil ju za hlavu a násillím tlačil ho od seba, následne páchatel' išiel k

vchodovým dverám, ktoré zamkol a schoval kľúč do vrečka svojich nohavíc, potom sa presunuli do obývačky, kde ju sotil na posteľ, chcel si na ňu ľahnúť, avšak ona ho od seba odsotila, kedy mu z vrečka nohavíc vypadol kľúč, čo si A. vzala z podlahy, išla k vchodovým dverám, avšak ju nepustil von, ostal stáť pri schodových dverách, kde opätovne vybral svoj pohlavný úd, začal masturbovať a požadoval orálny styk, kedy sa A. podarilo z bytu vytlačiť, pričom k zraneniu A. nedošlo“;

v bode 2/

- „dňa 21. júla 2013 v čase okolo 14.20 hod. v N. E., na sídlisku A. T., pred predajňou C. V. odcudzil 1 ks slnečné okuliare zn. Bentley, čiernej farby a to tým spôsobom, že ľavou rukou z hlavy B. H. zobral uvedené okuliare a z miesta ušiel, čím majiteľovi B. H. spôsobil škodu vo výške 69 eur, podľa odborného vyjadrenia“.

Za to mu bol uložený podľa § 200 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j), § 37 písm. h), § 38 ods. 2, § 41 ods. 2 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 5 (päť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona bol obvinený pre výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Na základe odvolania obvineného N. R., Krajský súd v Trnave uznesením, sp. zn. 3To/139/2019 z 23. júna 2020 rozhodol tak, že podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obvineného zamietol.

Obvinený N. R. najskôr sám, písomným podaním z 27. júla 2020 a následne i prostredníctvom ustanovenej obhajkyne JUDr. Evy Bubniakovej, podal proti vyššie označenému uzneseniu krajského súdu dovolanie z dôvodu uvedenom v ustanovení § 37 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, teda že bolo porušené jeho právo na obhajobu. Dôvodil tým, že svoju vinu popiera, nevykonával nič zlé za čo by mal dostať 5 rokov. Pri skutku bol len on a poškodená, nikto iný tam nebol, aby mohol vypovedať čo a ako sa v skutočnosti stalo. Bol odsúdený iba na základe tvrdenia poškodenej, do doby spáchania skutku žil riadnym životom. Súd by mal použiť zásadu „in dubio pro reo“, a obvineného spod obžaloby oslobodiť. Obe rozhodnutia považuje za nespravodlivé. V závere dovolania sa domáhal, aby dovolací súd skonštatoval, že sú dané dôvody dovolania, určil termín verejného zasadnutia, zrušil napadnuté rozhodnutia v celom rozsahu a vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

Dovolanie obvineného, v oboch jeho formách, bolo 25.septembra 2020 doručené okresnému prokurátorovi a poškodenej (č. l. 450). Do rozhodnutia dovolacím súdom sa ani jeden z nich k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) na základe podaného dovolania zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na príslušnom súde (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že spĺňa obligatórne a obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že dovolanie obvineného nie je dôvodné, pretože je zrejmé, že nie sú naplnené dovolacie dôvody. V zmysle § 385 Trestného poriadku je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v ňom uvedené, z čoho vyplýva, že táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania v ňom uvedených v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia (R 120/2012).

Z uvedeného je preto potrebné vyvodiť, a to aj s ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca v mene obvineného, že Najvyšší súd Slovenskej republiky je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti, nemôže ísť nad rámec návrhu a tam špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku).

V úvode svojej argumentácie dovolací súd, pre evidentné nepochopenie inštitútu dovolania, najskôr všeobecne konštatuje, že dovolanie je jeden z mimoriadnych opravných prostriedkov v rámci trestného konania, ktorý je spôsobilý privodiť prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, a preto ho možno aplikovať iba v prípadoch, ak to je odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu. Požadovaný jeden opravný prostriedok predstavuje v súdnom procese v Slovenskej republike inštitút odvolania. Pokiaľ by zákonodarca zamýšľal urobiť z Najvyššieho súdu Slovenskej republiky tretí stupeň s plnou jurisdikciou, nestanovil by katalóg dovolacích dôvodov.

V dovolaní musí byť uvedené, z akých dôvodov je rozhodnutie napádané a aké chyby sú rozhodnutiu vytýkané. V predmetnom dovolaní obvinený konštatuje, že sa jedná o dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods.1 písm. c) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky skúmal naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ktorý obvinený odôvodnil tým, že súdy ho uznali za vinného len na základe výpovede poškodenej, teda na základe tvrdenia proti tvrdeniu. On po celý čas vinu popieral a poškodená si všetko vymyslela.

Právo na obhajobu je popri prezumpcii neviny jedným z najdôležitejších základných práv osôb, proti ktorým sa vedie trestné konanie. Hlavným účelom tohto práva garantovaného čl. 6 ods. 3 Dohovoru, ako aj čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky je dosiahnutie spravodlivého súdneho rozhodnutia. Ide o právo, ktoré je nielen v záujme trestne stíhanej osoby a na jej prospech, ale tiež v záujme demokratického právneho štátu, založeného na úcte k právam a slobodám človeka a občana.

Zásada „právo na obhajobu“ vyjadruje požiadavku, aby v trestnom procese bola zaručená ochrana práv a záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie. Právo na obhajobu je nevyhnutým prostriedkom úspešného výkonu súdnictva smerom k ochrane základných práv a slobôd. Jeho legislatívne vyjadrenie a reálne zabezpečenie svedčí nielen o stupni demokracie v trestnom procese daného štátu, ale jeho realizácia v čo najširšom meradle je nielen v záujme osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ale aj v záujme celej spoločnosti, pretože toto právo neplynie len z ochrany práv jednotlivca, ale aj zo záujmu štátu na zistení pravdy. Podľa názoru dovolacieho súdu sa právo na obhajobu zaručuje ako základné právo fyzickej osoby, ktoré podlieha všetkým pravidlám, ktoré sa uznávajú pri ochrane základných práv a slobôd, a možno ho vnímať aj ako prostriedok nastoľujúci spravodlivú rovnováhu medzi verejnými záujmami, ktoré sú predmetom ústavnej ochrany.

Konštantná judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Platný Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného charakteristické pre to ktoré štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, však samo o sebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Zo znenia tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom, je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod. V praxi to znamená, že o zásadné porušenie práva na obhajobu pôjde najmä vtedy, ak obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v danej trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby.

Takéto pochybenie v konaní súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil, teda nemožno zaujať stanovisko, že došlo k porušeniu práva na obhajobu obvineného zásadným spôsobom. Obvinený bol počas celého konania pred súdom zastúpený obhajcom. Obvinený spolu s obhajcom mali následne počas priebehu celého trestného konania plne zaručenú realizáciu im svedčiacich obhajobných práv tak, ako je predpokladané v dotknutých ustanoveniach Trestného

poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo obvineného v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov, a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (III. ÚS 339/2008).

Vzhľadom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

Riadiac sa vyššie uvedenými právnymi úvahami, dovolací súd v predmetnej veci nezistil naplnenie žiadneho z dovolacích dôvodov, ktoré obvinený vo svojom dovolaní uviedol a preto rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.